

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

28 iunie 2018 *

„Recurs – Marcă a Uniunii Europene – Regulamentul (CE) nr. 207/2009 – Articolul 8 alineatul (5) – Articolul 76 – Procedură de opoziție – Motive relative de refuz – Regulamentul (CE) nr. 2868/95 – Norma 19 – Norma 50 alineatul (1) – Existența unor decizii anterioare ale Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) prin care se recunoaște renumele mărcii anterioare – Principiul bunei administrări – Luare în considerare a acestor decizii în proceduri de opoziție ulterioare – Obligația de motivare – Obligații procedurale ale camerelor de recurs ale EUIPO”

În cauza C-564/16 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 7 noiembrie 2016,

Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), reprezentat de D. Botis și de D. Hanf, în calitate de agenți,

recurent,

cealaltă parte din procedură fiind:

Puma SE, cu sediul în Herzogenaurach (Germania), reprezentată de P. González-Bueno Catalán de Ocón, abogado,

reclamantă în primă instanță,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul M. Ilešić (raportor), președinte de cameră, domnul K. Lenaerts, președintele Curții, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a doua, domnul A. Rosas, doamna C. Toader și domnul E. Jarašiūnas, judecători,

avocat general: domnul M. Wathelet,

grefier: doamna C. Strömholm, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 14 decembrie 2017,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 25 ianuarie 2018,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 9 septembrie 2016, Puma/EUIPO – Gemma Group (Reprezentarea unei feline în salt) (T-159/15, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2016:457), prin care acesta a anulat Decizia Camerei a cincea de recurs a EUIPO (denumită în continuare „camera de recurs”) din 19 decembrie 2014 (cauza R 1207/2014-5) privind o procedură de opoziție între Puma SE și Gemma Group Srl (denumită în continuare „decizia în litigiu”).

Cadrul juridic

- 2 Articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca [Uniunii Europene] (JO 2009, L 78, p. 1), intitulat „Motive relative de refuz”, prevede la alineatul (5):

„La opoziția titularului unei mărci anterioare în înțelesul alineatului (2), se respinge înregistrarea mărcii solicitate, de asemenea, în cazul în care este identică sau similară cu marca anterioară și în cazul în care este destinată să fie înregistrată pentru produse sau servicii care nu sunt similare celor pentru care este înregistrată marca anterioară, atunci când, în cazul unei mărci a Uniunii Europene anterioare, aceasta este de notorietate în cadrul Uniunii și, în cazul unei mărci naționale anterioare, este de notorietate în respectul stat membru și în cazul în care utilizarea fără un motiv întemeiat a mărcii solicitate ar genera un profit necuvenit din caracterul distinctiv sau din renumele mărcii anterioare sau în cazul în care ar aduce atingere acestora.”

- 3 Articolul 63 din regulamentul menționat, care face parte din titlul VII, „Examinarea căii de atac”, prevede la alineatul (2):

„În cursul examinării căii de atac, camera de recurs invită părțile, ori de câte ori este necesar, să își prezinte, în termenul alocat, observațiile referitoare la notificările pe care aceasta le-a adresat sau la comunicările prezentate de celelalte părți.”

- 4 Articolul 75 din regulamentul menționat prevede:

„Deciziile Oficiului sunt motivate. Acestea nu se pot întemeia decât pe motive sau dovezi asupra cărora părțile interesate au avut posibilitatea de a formula observații.”

- 5 Conform articolului 76 din Regulamentul nr. 207/2009:

„(1) În cursul procedurii, Oficiul procedează la examinarea din oficiu a faptelor; cu toate acestea, în cazul unei proceduri privind motivele relative de respingere a înregistrării, examinarea este limitată la motivele invocate și la cererile introduse de părți.

(2) Oficiul poate să nu ia în considerare faptele pe care părțile nu le-au invocat sau dovezile pe care nu le-au furnizat în timp util.”

- 6 Articolul 78 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„În cadrul oricărei proceduri în fața Oficiului, se pot administra în special următoarele mijloace de probă:

(a) ascultarea părților;

(b) solicitarea de informații;

- (c) prezentarea de documente și de mijloace de probă;
- (d) ascultarea martorilor;
- (e) expertiza;
- (f) declarațiile scrise date sub jurământ sau în mod solemn sau cu efect echivalent în conformitate cu legislația statului în care sunt făcute.”

7 Norma 19 din Regulamentul (CE) nr. 2868/95 al Comisiei din 13 decembrie 1995 de punere în aplicare a Regulamentului nr. 40/94 al Consiliului privind marca comunitară (JO 1995, L 303, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 189), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1041/2005 al Comisiei din 29 iunie 2005 (JO 2005, L 172, p. 4, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 71) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 2868/95”), prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Oficiul oferă persoanei care a formulat opoziția posibilitatea de a prezenta faptele, dovezile și argumentele în sprijinul opoziției sale sau de a completa orice fapte, dovezi sau argumente deja prezentate în temeiul normei 15 alineatul (3), într-un termen pe care îl stabilește [...]

(2) În termenul menționat la alineatul (1), persoana care a formulat opoziția depune, de asemenea, dovada existenței, a valabilității și a domeniului de protecție al mărcii sale anterioare sau al dreptului său anterior, precum și dovada care atestă dreptul său de a depune o opoziție. În special, persoana care a formulat opoziția furnizează următoarele dovezi:

- (a) în cazul în care opoziția se bazează pe o marcă ce nu este o marcă a Uniunii Europene, dovada depunerii sau înregistrării sale, prin prezentarea:

[...]

- (ii) în cazul în care marca este înregistrată, a unei copii a certificatului relevant de înregistrare și, după caz, a celui mai recent certificat de reînnoire care arată că termenul de protecție a mărcii se prelungește dincolo de termenul prevăzut la alineatul (1) și orice prelungire a acestuia sau a unui document echivalent care provine de la administrația la care a fost înregistrată marca;

[...]

- (c) în cazul în care opoziția se bazează pe o marcă ce se bucură de renume în sensul articolului 8 alineatul (5) din [R]egulament[ul nr. 207/2009], pe lângă dovada menționată la litera (a) a prezentului alineat, o dovadă care să ateste că marca se bucură de renume, precum și o dovadă sau argumente care să arate că utilizarea fără justă cauză a mărcii pentru care este depusă cererea ar duce la avantaje neloiale de pe urma caracterului distinctiv sau a reputației mărcii anterioare sau ar fi în detrimentul acestora;

[...]”

8 Potrivit normei 50 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2868/95:

„Cu excepția cazului în care există dispoziții contrare, dispozițiile privind procedurile derulate în fața instanței care a pronunțat hotărârea atacată se aplică *mutatis mutandis* și procedurii căii de atac.

[...]

În cazul în care recursul este îndreptat împotriva unei hotărâri a unei divizii de opoziție, camera își limitează examinarea recursului la faptele și probele prezentate în termenele stabilite sau specificate de divizia de opoziție, în conformitate cu regulamentul și cu prezentele norme, cu excepția cazului în care camera consideră că ar trebui să se țină seama de fapte și probe noi sau suplimentare în temeiul articolului [76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009].”

Istoricul litigiului

- 9 La 14 februarie 2013, Gemma Group a formulat la EUIPO o cerere de înregistrare a unei mărci a Uniunii Europene, în temeiul Regulamentului nr. 207/2009.
- 10 Marca a cărei înregistrare a fost solicitată este semnul figurativ de culoare albastră următor:

- 11 Produsele pentru care s-a solicitat înregistrarea făceau parte din clasa 7 în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, cu revizuirile și modificările ulterioare și corespundeau următoarei descrieri: „Mașini de prelucrare a lemnului; mașini pentru tratarea aluminiului; mașini pentru tratarea PVC”.
- 12 Cererea de înregistrare a mărcii Uniunii Europene a fost publicată în *Buletinul mărcilor comunitare* nr. 66/2013 din 8 aprilie 2013.
- 13 La 8 iulie 2013, în temeiul articolului 41 din Regulamentul nr. 207/2009, Puma a formulat opoziție la înregistrarea mărcii solicitate pentru toate produsele vizate la punctul 11 din prezenta hotărâre. Motivul opoziției era cel enunțat la articolul 8 alineatul (5) din acest regulament.
- 14 Opoziția se întemeia în special pe următoarele mărci anterioare (denumite în continuare „mărcile anterioare”):
 - marca internațională figurativă reprezentată în continuare, înregistrată la 30 septembrie 1983 cu numărul 480105 și reînnoită până în anul 2023, care produce efecte în Austria, în Benelux, în Croația, în Franța, în Ungaria, în Italia, în Portugalia, în Republica Cehă, în România, în Slovacia și în Slovenia și care desemnează produse din clasele 18, 25 și 28, corespunzând, pentru fiecare dintre aceste clase, următoarei descrieri:
 - clasa 18: „Genți cu bandulieră și genți de voiaj, geamantane și valize, în special pentru aparate și îmbrăcăminte de sport”;
 - clasa 25: „Îmbrăcăminte, cizme, pantofi și papuci”;

- clasa 28: „Jocuri, jucării; aparate pentru exerciții fizice, aparate de gimnastică și de sport (necuprinse în alte clase), inclusiv mingi de sport”:

- marca internațională figurativă reprezentată în continuare, înregistrată la 17 iunie 1992 cu numărul 593987 și reînnoită până în anul 2022, care produce efecte în Austria, în Benelux, în Bulgaria, în Cipru, în Croația, în Spania, în Estonia, în Finlanda, în Franța, în Grecia, în Ungaria, în Italia, în Letonia, în Lituania, în Polonia, în Portugalia, în Regatul Unit, în Republica Cehă, în România, în Slovenia și în Slovacia și care desemnează în special produse care fac parte din clasele 18, 25 și 28, corespunzând, pentru fiecare dintre aceste clase, următoarei descrieri:
 - clasa 18: „Produse din piele și/sau din imitație de piele (cuprinse în această clasă); genți de mână și alte tocuri neadaptate produselor pe care sunt destinate să le conțină, precum și articolele mici din piele, în special punguțe, portofele, tocuri pentru chei; genți de mână, [...]”;
 - clasa 25: „Articole de îmbrăcăminte și încălțăminte, articole pentru acoperirea capului; părți și elemente componente ale articolelor de încălțăminte, tălpi, brânțuri și tălpi de corectare, tocuri, căpute de încălțăminte; [...]”;
 - clasa 28: „Jocuri, jucării, inclusiv încălțăminte în miniatură și mingi în miniatură (ca jucării); aparate și echipamente pentru activități fizice, articole de gimnastică și sport (cuprinse în această clasă); [...]”;

- 15 În susținerea opoziției sale întemeiate pe articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009, Puma se preva de renumele mărcilor anterioare în totalitatea statelor membre și pentru toate produsele enumerate la punctul 14 din prezenta hotărâre.
- 16 La 10 martie 2014, divizia de opoziție a EUIPO (denumită în continuare „divizia de opoziție”) a respins opoziția în totalitate. După ce a recunoscut un anumit grad de similitudine între semnele în conflict, ea a considerat, în ceea ce privește renumele mărcii anterioare nr. 593987, că, din motive de economie a procedurii, nu era necesar să se examineze probele prezentate de Puma pentru a demonstra utilizarea sa extinsă și renumele său și că examinarea opoziției ar fi efectuată pe baza ipotezei potrivit căreia marca anterioară respectivă avea un „caracter distinctiv sporit”. Pornind de la această premisă, ea a considerat însă că publicul relevant nu ar stabili o legătură între mărcile în cauză, impusă de articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009, ca urmare a diferențelor dintre produsele vizate de fiecare dintre aceste mărci.
- 17 La 7 mai 2014, Puma a formulat o cale de atac la EUIPO împotriva deciziei diviziei de opoziție, în temeiul articolelor 58-64 din Regulamentul nr. 207/2009.

- 18 Prin decizia în litigiu, Camera de recurs a respins calea de atac. În primul rând, ea a considerat că mărcile anterioare și marca solicitată prezentau un anumit grad de similitudine vizuală și vehiculau aceeași noțiune „felină în salt care evocă o pumă”. În al doilea rând, camera de recurs a respins totuși argumentul Puma potrivit căruia divizia de opoziție confirmase existența renumelui mărcilor anterioare, pentru motivul că divizia de opoziție se mulțumise în fapt să afirme, din rațiuni de economie a procedurii, că nu era necesar în speță să se aprecieze elementele de probă privind renumele prezentate de Puma și că examinarea ar fi efectuată pornind de la ipoteza că marca anterioară nr. 593987 avea un „caracter distinctiv sporit”. În continuare, camera de recurs a examinat și a respins elementele de probă privind renumele mărcilor anterioare pentru produsele menționate la punctul 14 din prezenta hotărâre. În al treilea rând, camera de recurs a considerat că, presupunând chiar că renumele mărcilor anterioare trebuie considerat stabilit, opoziția întemeiată pe articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009 trebuia respinsă întrucât nici celelalte condiții, și anume existența unui profit necuvenit obținut din caracterul distinctiv sau din renumele mărcilor anterioare sau a unui prejudiciu adus acestora, nu erau îndeplinite.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 19 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 1 aprilie 2015, Puma a formulat o acțiune având ca obiect anularea deciziei în litigiu. În susținerea acesteia, Puma a invocat în esență trei motive întemeiate, primul, pe încălcarea principiilor securității juridice și buneii administrări, în măsura în care camera de recurs a respins dovezile referitoare la renumele mărcilor anterioare și a concluzionat că renumele acestora nu era demonstrat, al doilea, pe încălcarea articolelor 75 și 76 din Regulamentul nr. 207/2009, în măsura în care camera de recurs a examinat elementele de probă referitoare la renumele mărcilor anterioare în timp ce divizia de opoziție nu a efectuat o asemenea examinare, și, al treilea, pe încălcarea articolului 8 alineatul (5) din regulamentul respectiv.
- 20 Mai exact, în ceea ce privește primul motiv, Puma a arătat în esență că, prin faptul că a respins elementele de probă pe care aceasta le-a prezentat referitoare la renumele mărcilor anterioare și că s-a îndepărtat de la practica sa decizională referitoare la renumele acestor mărci anterioare, camera de recurs a încălcat principiile securității juridice și buneii administrări.
- 21 Având în vedere în special argumentul Puma întemeiat pe lipsa motivării de către camera de recurs în ceea ce privește argumentele care justifică o asemenea îndepărtare în raport cu practica sa decizională, Tribunalul a amintit conținutul dreptului la o bună administrare și a precizat că acesta implică, printre alte obligații, pe aceea a administrației de a-și motiva deciziile.
- 22 Puma a afirmat de asemenea că, potrivit jurisprudenței Curții, EUIPO este obligat, în conformitate cu principiile egalității de tratament și buneii administrări, să ia în considerare deciziile adoptate deja cu privire la cereri similare și să analizeze cu o deosebită atenție aspectul dacă este sau nu este necesar să decidă în același sens, respectarea acestor principii trebuind să se concilieze însă cu respectarea legalității.
- 23 Tribunalul a expus în continuare la punctul 30 din hotărârea atacată că, prin trei decizii din 20 august 2010, din 30 august 2010 și din 30 mai 2011 (denumite în continuare „cele trei decizii anterioare”), EUIPO concluzionase în sensul renumelui și al cunoașterii largi de către public a mărcilor anterioare. La același punct, Tribunalul a descris conținutul esențial al acestor decizii, precum și elementele de probă prezentate de Puma în procedurile în care acestea au fost adoptate. La punctul 31 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat că respectivele decizii, deși au fost invocate în mod corespunzător de Puma în cursul procedurii în fața camerei de recurs, nu au fost nici examinate și nici măcar menționate în decizia în litigiu, camera de recurs mulțumindu-se să amintească faptul că EUIPO nu era ținut de practica sa decizională anterioară.

- 24 Astfel, Tribunalul a considerat, pe de o parte, că renumele mărcilor anterioare fusese constatat de EUIPO în cele trei decizii anterioare, confirmate de mai multe decizii ale oficiilor naționale prezentate de Puma, și, pe de altă parte, că o asemenea constatare era o constatare de ordin factual care nu depindea de marca solicitată.
- 25 Tribunalul a concluzionat astfel la punctul 34 din hotărârea atacată:
- „[...] [P]rin prisma jurisprudenței [...] potrivit căreia EUIPO trebuie să ia în considerare deciziile adoptate deja cu privire la cereri similare și să analizeze cu o deosebită atenție aspectul dacă este sau nu este necesar să decidă în același sens și având în vedere obligația sa de motivare, camera de recurs nu putea să se îndepărteze de practica decizională a EUIPO fără a furniza nici cea mai mică explicație cu privire la motivele care o determinaseră să considere că constatările de fapt privind renumele mărcilor anterioare efectuate în aceste decizii nu ar fi sau nu ar mai fi pertinente. Astfel, camera de recurs nu invocă nicidecum o scădere a acestui renume de la deciziile recente menționate anterior și nici o eventuală nelegalitate a acestei practici decizionale.”
- 26 În această privință, Tribunalul a înlăturat argumentul EUIPO potrivit căruia aceste decizii nu trebuiau luate în considerare pentru motivul că niciuna dintre ele nu era însoțită de dovezi privind renumele mărcilor anterioare prezentate în cadrul procedurilor aferente. Tribunalul a explicat că camera de recurs dispune, la momentul examinării unei căi de atac îndreptate împotriva deciziei diviziei de opoziție, de puterea de apreciere, conform normei 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 2868/95, pentru a decide dacă trebuie sau nu trebuie luate în considerare fapte și probe noi sau suplimentare care nu au fost prezentate în termenele stabilite sau specificate de divizia de opoziție.
- 27 Având în vedere circumstanțele speței, la punctul 37 din hotărârea atacată, Tribunalul a precizat următoarele:
- „[...] [A]vând în vedere practica sa decizională anterioară recentă, susținută de un număr relativ ridicat de decizii naționale și de o hotărâre a Tribunalului, camera de recurs ar fi trebuit, în conformitate cu principiul bunei administrări [...] fie să solicite reclamantei să prezinte dovezi suplimentare privind renumele mărcilor anterioare – chiar dacă numai pentru a le respinge –, astfel cum îi permitea norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 2868/95, fie să furnizeze motivele pentru care aprecia că constatările efectuate în aceste decizii anterioare referitor la renumele mărcilor anterioare trebuiau înlăturate în speță. Acest lucru era cu atât mai necesar cu cât unele dintre aceste decizii menționau foarte detaliat dovezile care se aflau la baza aprecierii renumelui mărcilor anterioare, fapt care ar fi trebuit să îi atragă atenția asupra existenței lor.”
- 28 Tribunalul a concluzionat că EUIPO ar fi încălcat principiul bunei administrări, în special obligația de a-și motiva deciziile.
- 29 Tribunalul a considerat în final că, dat fiind faptul că intensitatea renumelui mărcilor anterioare trebuia luată în considerare în aprecierea globală a existenței unui prejudiciu în sensul articolului 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009, asupra căruia camera de recurs s-a pronunțat cu titlu suplimentar în decizia în litigiu, eroarea de drept săvârșită de această cameră de recurs putea avea o influență determinantă în ceea ce privește rezultatul opoziției, din moment ce aceasta nu a efectuat o examinare completă a renumelui respectivelor mărci anterioare, împiedicând astfel Tribunalul să statueze cu privire la încălcarea invocată a articolului 8 alineatul (5) menționat.
- 30 În consecință, la punctul 44 din hotărârea atacată, Tribunalul a admis primul motiv invocat de Puma și, fără a examina celelalte motive ale acțiunii, a anulat decizia în litigiu în măsura în care, prin aceasta, camera de recurs a respins opoziția formulată de societatea menționată.

Concluziile părților în recurs

31 EUIPO solicită Curții:

- anularea hotărârii atacate și
- obligarea Puma la plata cheltuielilor de judecată.

32 Puma solicită Curții:

- respingerea recursului și
- obligarea EUIPO la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

33 În susținerea recursului formulat, EUIPO invocă două motive întemeiate, primul, pe încălcarea articolului 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 și a principiului bune administrări coroborate cu norma 19 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul nr. 2868/95 și cu articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009, iar al doilea, pe încălcarea normei 50 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2868/95 și a articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009.

Argumentele părților

Cu privire la primul motiv

34 Primul motiv invocat de EUIPO se împarte în trei aspecte.

35 În cadrul primului aspect al primului său motiv, EUIPO reproșează Tribunalului că a încălcat articolul 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 și principiul bune administrări. Astfel, prin faptul că a constatat că cele trei decizii anterioare au fost „invocate în mod corespunzător” de Puma în susținerea opoziției sale, Tribunalul ar fi admis, în mod implicit, dar necesar că o trimitere generală și imprecisă la constatările care figurează în aceste decizii, precum și la elementele de probă prezentate de Puma în cadrul acestor proceduri anterioare care implică părți diferite constituia o probă valabilă privind renumele, în sensul normei 19 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul nr. 2868/95.

36 EUIPO precizează că renumele nu este un fapt care produce efecte *erga omnes*, ci o constatare limitată la părțile la procedura în cauză și în scopul respectivei proceduri, așa încât decizii anterioare ale EUIPO prin care se constată renumele unei mărci nu pot constitui, ca atare, dovada renumelui în proceduri ulterioare. O trimitere la asemenea decizii nu ar putea fi interpretată, așadar, în mod corect decât ca o trimitere generală și imprecisă la documentele prezentate în cadrul unor proceduri anterioare în fața EUIPO, o astfel de trimitere neputând fi, fără a aduce atingere obligației de neutralitate a EUIPO, consacrată la articolul 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 în procedurile *inter partes*, precum și principiului bune administrări, admisă ca probă valabilă privind reputația, spre deosebire de ceea ce a considerat Tribunalul. Astfel, în lipsa unei identificări precise, din partea persoanei care a formulat opoziția, a elementelor de probă pe care dorește să le invoce, EUIPO ar fi în imposibilitatea de a garanta dreptul la apărare al părții care solicită înregistrarea unui semn ca marcă.

37 Pe de altă parte, constatarea Tribunalului ar încălca principiile contradictorialității și egalității de arme între părți în procedurile *inter partes*, întrucât ar reveni persoanei care a formulat opoziția, iar nu EUIPO sarcina să pună persoana care solicită înregistrarea unei mărci în situația de a aprecia și, eventual, de a contesta temeiul de fapt care a servit pentru adoptarea unor decizii anterioare. În plus,

EUIPO arată că, în speță, incapacitatea sa de a identifica documentele relevante nu era de ordin „fizic”, ci ținea mai degrabă de faptul că, în lipsa unei referiri precise la elementele de probă pe care Puma intenționa să le invoce, ar fi fost obligat să caute în mod activ documentele relevante pentru dovedirea renumelui. Astfel, argumentul Puma, prezentat pentru prima dată în fața Tribunalului, potrivit căruia toate documentele prezentate în proceduri anterioare ar fi, în orice caz, accesibile online ar fi nu numai eronat, ci și lipsit de relevanță, chiar dacă ar trebui reținut ca admisibil.

- 38 Pe baza acestei prime erori de drept, Tribunalul ar fi interpretat în mod vădit eronat decizia în litigiu atunci când a considerat că deciziile anterioare nu erau „nici măcar menționate” în decizia în litigiu, deși ele ar fi fost incluse în rezumatul argumentelor Puma și ar fi fost examinate în mod direct de camera de recurs în ceea ce privește lipsa caracterului lor obligatoriu din punct de vedere juridic, precum și în contextul motivării cu titlu suplimentar a camerei de recurs.
- 39 În cadrul celui de al doilea aspect al primului motiv de recurs, EUIPO susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept arătând că camera de recurs ar fi trebuit, în temeiul principiului bunei administrări, astfel cum a fost interpretat de Curte în Hotărârea din 10 martie 2011, *Agencja Wydawnicza Technopol/OAPI* (C-51/10 P, EU:C:2011:139), să explice motivele pentru care nu luase în considerare constatările efectuate de EUIPO în cele trei decizii anterioare în ceea ce privește renumele mărcilor anterioare. Acesta consideră că respectiva constatare a Tribunalului se bazează pe două premise eronate, dintre care prima ar consta în recunoașterea unei invocări valabile a deciziilor anterioare menționate, ceea ce nu ar fi cazul, astfel cum ar demonstra argumentele invocate în cadrul primului aspect al primului motiv.
- 40 A doua premisă eronată ar fi recunoașterea de către Tribunal a existenței unei „practici decizionale” a EUIPO prin care s-a constatat renumele unor mărci anterioare, în măsura în care o asemenea recunoaștere nu ar respecta noțiunea „renume” și natura relativă a motivului de refuz al înregistrării prevăzut la articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009, precum și caracterul contradictoriu al procedurii prevăzute la articolul 76 alineatul (1) din regulamentul menționat.
- 41 Astfel, chiar și în cazul în care, precum în speță, persoana care a formulat opoziția invocă mărci al căror renume a fost recunoscut anterior de EUIPO, aceasta ar rămâne ținută să conteste cererile de înregistrare a unor mărci ulterioare de la caz la caz stabilind, în fiecare situație, renumele mărcilor pe care le invocă. Renumele unei mărci anterioare ar depinde nu numai de elementele de probă depuse de titularul respectivei mărci, ci și de contraargumentele oferite de cealaltă parte din procedură.
- 42 În consecință, constatarea renumelui nu poate fi considerată ca fiind o simplă constatare de ordin factual, în esență statică, astfel cum Tribunalul ar fi considerat în mod eronat la punctul 33 din hotărârea atacată. Dimpotrivă, deși nu depinde în mod strict de marca solicitată, o astfel de constatare ar fi supusă principiului contradictorialității în fiecare procedură de opoziție individuală. Or, în speță, aprecierea Tribunalului potrivit căreia cele trei decizii anterioare constituiau o „practică decizională” ar însemna să se recunoască existența unei „prezumții de renume”, ceea ce ar încălca articolul 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 coroborat cu articolul 8 alineatul (5) din acest regulament.
- 43 Această nerespectare a valorii celor trei decizii anterioare ar fi determinat Tribunalul să săvârșască alte erori de drept. În acest sens, Tribunalul ar fi indicat în mod eronat că camera de recurs ar fi trebuit să furnizeze motivele pentru care aprecia că constatările efectuate în cele trei decizii anterioare referitor la renumele mărcilor anterioare trebuiau înlăturate, aplicând astfel jurisprudența rezultată din Hotărârea din 10 martie 2011, *Agencja Wydawnicza Technopol/OAPI* (C-51/10 P, EU:C:2011:139). Or, această jurisprudență ar fi relevantă numai pentru procedurile *ex parte* în privința respingerii unei cereri de înregistrare pentru motive absolute.

- 44 În orice caz, chiar dacă această jurisprudență era aplicabilă procedurilor *inter partes*, aceasta ar fi situația numai pentru aspecte care trebuie invocate pentru motive de ordine publică, pentru aspecte identificate de EUIPO ca fiind fapte notorii sau atunci când o situație de fapt stabilită deja în procedura în cauză este considerată comparabilă cu o situație de fapt stabilită într-o procedură anterioară. În schimb, respectiva jurisprudență nu se poate aplica în ceea ce privește fapte specifice invocate în proceduri anterioare sau aprecieri ale unor elemente de probă prezentate în asemenea proceduri, pentru a efectua, într-o procedură ulterioară, o constatare de fapt.
- 45 În cadrul celui de al treilea aspect al primului motiv de recurs, EUIPO susține în esență că Tribunalul nu putea, fără a încălca articolul 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 și principiul bunei administrări, să concluzioneze, astfel cum a procedat la punctul 37 din hotărârea atacată, că revenea camerei de recurs obligația subsidiară de a invita din oficiu Puma să prezinte probe suplimentare privind renumele pe care aceasta îl revendica.
- 46 Puma contestă primul motiv al EUIPO în cele trei aspecte ale sale.
- 47 Puma susține printre altele că Tribunalul a aplicat în mod corect principiul bunei administrări constatând că cele trei decizii anterioare au fost „invocate în mod corespunzător” de ea însăși, în cadrul obligației sale de a demonstra, în conformitate cu norma 19 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul nr. 2868/1995, renumele mărcilor anterioare. Astfel, ar fi dificil să se considere că faptul de a invoca aceste trei decizii anterioare constituie o simplă referire generală la documentația prezentată în cadrul procedurilor anterioare, în timp ce ar fi vorba despre decizii definitive emise de o autoritate administrativă, recunoscând renumele unor mărci identificate cu precizie în actul de opoziție, publicate și ușor accesibile pe site-ul internet al EUIPO și ale căror pasaje pertinente ar fi fost rezumate în respectivul act în limba de procedură. Asemenea decizii ar constitui astfel, în sine, elemente de probă de neînlocuit și peremptorii privind renumele mărcilor anterioare. Pe de altă parte, renumele ar fi un fapt obiectiv cu efecte *erga omnes* și, dacă singura împrejurare susceptibilă să îl influențeze este trecerea timpului, EUIPO nu ar fi expus nicio analiză în această privință.
- 48 În ceea ce privește al doilea aspect al primului motiv al EUIPO, Puma susține că faptul că Tribunalul a calificat drept „practică decizională” cele trei decizii anterioare nu ar constitui o încălcare nici a caracterului contradictoriu al procedurii în cauză, nici a noțiunii „renume”, din moment ce nicio normă a dreptului Uniunii nu ar fi permis EUIPO să înlăture sau să ignore principiile egalității de tratament și bunei administrări, care îi impuneau obligația de a lua în considerare cele trei decizii anterioare și de a analiza cu o deosebită atenție aspectul dacă este sau nu este necesar să decidă în același sens sau, cel puțin, de a solicita din oficiu Puma să prezinte probe suplimentare privind renumele mărcilor anterioare.
- 49 În ceea ce privește al treilea aspect al primului motiv de recurs al EUIPO, Puma contestă argumentele EUIPO susținând în esență că obligațiile procedurale expuse de Tribunal la punctul 37 din hotărârea atacată nu afectează în niciun fel poziția EUIPO în procedurile *inter partes*.

Cu privire la al doilea motiv

- 50 Prin intermediul celui de al doilea motiv, EUIPO susține că, prin constatarea, la punctul 37 din hotărârea atacată, a faptului că respectiva cameră de recurs ar fi trebuit să solicite Puma să prezinte dovezi suplimentare privind renumele mărcilor anterioare, astfel cum îi permitea norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 2868/95, Tribunalul ar fi încălcat de asemenea, indirect, articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009. De altfel, ar reieși din modul de redactare, din contextul și din obiectivul respectivei dispoziții că aceasta se aplică numai faptelor invocate și probelor prezentate de părți din proprie inițiativă. Nu ar fi posibil nici să fie aplicată prin analogie într-o situație precum cea din speță, având în vedere existența unui temei juridic specific

pentru acest tip de cereri, și anume articolul 78 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009. Astfel, potrivit EUIPO, niciuna dintre aceste două dispoziții nu ar putea servi drept mijloc de a eluda obligația de neutralitate a EUIPO și principiul subiacent al egalității armelor.

- 51 Puma contestă că aprecierea efectuată de Tribunal la punctul 37 din hotărârea atacată este afectată de nelegalitate.

Aprecierea Curții

Cu privire la primul și la al doilea aspect ale primului motiv

- 52 Prin intermediul primelor două aspecte ale primului motiv, care trebuie analizate împreună, EUIPO contestă aprecierea Tribunalului privind primul motiv de anulare care i-a fost prezentat de Puma, întemeiat pe încălcarea principiilor securității juridice și buneii administrări, în măsura în care camera de recurs a respins probele referitoare la renumele mărcilor anterioare și a concluzionat că renumele acestora nu era demonstrat în scopul aplicării articolului 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009.
- 53 Mai exact, EUIPO susține în esență că Tribunalul a încălcat articolul 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 și principiul buneii administrări coroborate cu norma 19 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul nr. 2868/95 și cu articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009 prin faptul că a considerat, pe de o parte, că cele trei decizii anterioare ale EUIPO fuseseră „invocate în mod corespunzător” de Puma în fața diviziei de opoziție și, pe de altă parte, că camera de recurs ar fi trebuit, în aplicarea principiilor buneii administrări și egalității de tratament, astfel cum au fost interpretate de jurisprudența rezultată din Hotărârea din 10 martie 2011, Agencja Wydawnicza Technopol/OAPI (C-51/10 P, EU:C:2011:139), să ia în considerare aceste decizii, analizând cu o deosebită atenție dacă este sau nu este necesar să decidă în același sens, și că acestea nu i se permitea să se îndepărteze de practica decizională a EUIPO fără să furnizeze nici cea mai mică explicație cu privire la motivele care o determinaseră să considere că respectivele constatări de fapt privind renumele mărcilor anterioare, efectuate în deciziile menționate, nu erau sau nu mai erau pertinente.
- 54 În această privință, din modul de redactare a articolului 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009 rezultă că aplicarea acestei dispoziții este supusă condițiilor cumulative care țin, în primul rând, de identitatea sau de similitudinea dintre mărcile în conflict, în al doilea rând, de existența unui renume al mărcii anterioare invocat în sprijinul opoziției și, în al treilea rând, de existența riscului ca utilizarea fără un motiv întemeiat a mărcii solicitate să genereze un profit necuvenit din caracterul distinctiv sau din renumele mărcii anterioare sau să aducă atingere acestora (a se vedea în acest sens Ordonanța din 17 septembrie 2015, Arnoldo Mondadori Editore/OAPI, C-548/14 P, nepublicată, EU:C:2015:624, punctul 54).
- 55 În ceea ce privește, mai exact, a doua condiție, referitoare la existența renumelui unei mărci, singura în discuție în speță, reiese din jurisprudența Curții că o marcă se bucură de renume în sensul dreptului Uniunii atunci când este cunoscută de o parte semnificativă a publicului vizat de produsele sau de serviciile acoperite de această marcă într-o parte substanțială a teritoriului relevant (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 septembrie 2015, Iron & Smith, C-125/14, EU:C:2015:539, punctul 17 și jurisprudența citată).
- 56 Existența renumelui trebuie să fie apreciată ținând cont de toți factorii relevanți ai speței, și anume în special cota de piață deținută de marcă, intensitatea, întinderea geografică și durata utilizării acestei mărci, precum și importanța investițiilor realizate de întreprindere pentru a o promova (Hotărârea din 14 septembrie 1999, General Motors, C-375/97, EU:C:1999:408, punctul 27).

- 57 Deși aspectul dacă mărcile anterioare au dobândit un renume, în sensul articolului 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009, constituie o constatare care ține de domeniul aprecierii faptelor efectuate de Tribunal, care nu poate face obiectul unui recurs, cu excepția unei denaturări a faptelor și a elementelor de probă prezentate acestei instanțe (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Hesse/OAPI, C-50/15 P, EU:C:2016:34, punctul 29), aspectul dacă probele prezentate în susținerea renumelui au fost obținute în mod legal și dacă principiile generale ale dreptului, precum și normele de procedură aplicabile în materie de sarcină a probei și de administrare a probelor au fost respectate constituie o chestiune de drept care poate fi prezentată Curții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 mai 2012, Rubinstein și L'Oréal/OAPI, C-100/11 P, EU:C:2012:285, punctul 74).
- 58 În ceea ce privește sarcina și administrarea probei, atunci când titularul unei mărci dorește să invoce motivul de refuz al înregistrării vizat la articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009, norma 19 din Regulamentul nr. 2868/95 prevede, la alineatul (1) și la alineatul (2) litera (c), că EUIPO oferă persoanei care a formulat opoziția posibilitatea de a prezenta faptele, probele și observațiile în susținerea opoziției sale, inclusiv dovada că marca anterioară este de renume, sau de a le completa pe cele deja prezentate. În măsura în care Regulamentele nr. 207/2009 și 2868/95 nu enumeră mijloacele de probă pe care persoana care formulează opoziția le poate prezenta pentru a demonstra existența renumelui mărcii anterioare, aceasta din urmă este liberă, în principiu, să aleagă forma probei pe care o consideră utilă pentru a o prezenta EUIPO în cadrul unei opoziții întemeiate pe un drept anterior și EUIPO este ținut să analizeze elementele prezentate de persoana care a formulat opoziția, fără să poată refuza de la bun început un tip de probă ca urmare a formei sale (a se vedea prin analogie Hotărârea din 19 aprilie 2018, EUIPO/Group, C-478/16 P, nepublicată, EU:C:2018:268, punctele 56-59).
- 59 Pe de altă parte, articolul 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 precizează că, în cursul procedurii în fața EUIPO, acesta trebuie, în principiu, să examineze din oficiu faptele. Aceeași dispoziție prevede însă că, în cadrul unei proceduri privind motive relative de respingere a înregistrării, precum motivul prevăzut la articolul 8 alineatul (5) din regulamentul menționat, examinarea este limitată la motivele invocate și la cererile prezentate de părți.
- 60 În plus, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, EUIPO are obligația de a-și exercita competențele în conformitate cu principiile generale ale dreptului Uniunii, precum principiul egalității de tratament și principiul bunei administrări (Hotărârea din 10 martie 2011, Agencja Wydawnicza Technopol/OAPI, C-51/10 P, EU:C:2011:139, punctul 73, și Ordonanța din 11 aprilie 2013, Asa/OAPI, C-354/12 P, nepublicată, EU:C:2013:238, punctul 41).
- 61 Curtea a precizat că EUIPO trebuie, având în vedere principiile menționate, să ia în considerare deciziile pe care le-a adoptat deja cu privire la cereri similare și să analizeze cu o deosebită atenție aspectul dacă este sau nu este necesar să decidă în același sens, aplicarea acestor principii trebuind să se concilieze, astfel cum a amintit Tribunalul la punctul 20 din hotărârea atacată, cu respectarea principiului legalității, ceea ce presupune că examinarea oricărei cereri de înregistrare trebuie să fie strictă și completă și să aibă loc în fiecare caz concret (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 martie 2011, Agencja Wydawnicza Technopol/OAPI, C-51/10 P, EU:C:2011:139, punctele 74, 75 și 77, și Hotărârea din 17 iulie 2014, Reber Holding/OAPI, C-141/13 P, nepublicată, EU:C:2014:2089, punctul 45, precum și Ordonanța din 14 aprilie 2016, KS Sports/EUIPO, C-480/15 P, nepublicată, EU:C:2016:266, punctul 37).
- 62 În acest context, este important să fie înlăturat de la bun început argumentul EUIPO potrivit căruia Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept prin faptul că a considerat că principiile care decurg din Hotărârea din 10 martie 2011, Agencja Wydawnicza Technopol/OAPI (C-51/10 P, EU:C:2011:139), menționate la punctul precedent, sunt aplicabile procedurilor întemeiate pe un motiv relativ de refuz, precum cel prevăzut la articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009.

- 63 Astfel, deși este adevărat că aceste principii au fost stabilite de Curte într-o cauză privind un motiv absolut de refuz, și anume cel vizat la articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146), Curtea a statuat, în continuare, în mod expres, că acestea erau deopotrivă aplicabile în cadrul unor proceduri de opoziție întemeiate pe un motiv relativ de refuz (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 iulie 2014, Reber Holding/OAPI, C-141/13 P, nepublicată, EU:C:2014:2089, punctul 46, Ordonanța din 11 aprilie 2013, Asa/OAPI, C-354/12 P, nepublicată, EU:C:2013:238, punctul 42, Hotărârea din 15 octombrie 2015, Cantina Broglie 1/OAPI, C-33/15 P, nepublicată, EU:C:2015:705, punctul 49, Hotărârea din 15 octombrie 2015, Cantina Broglie 1/OAPI, C-34/15 P, nepublicată, EU:C:2015:704, punctul 49, și Hotărârea din 14 aprilie 2016, KS Sports/EUIPO, C-480/15 P, nepublicată, EU:C:2016:266, punctul 37).
- 64 De asemenea, Curtea a clarificat deja, astfel cum a arătat Tribunalul la punctele 18 și 19 din hotărârea atacată, că dreptul la o bună administrare include în special, în conformitate cu articolul 41 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, obligația administrației de a-și motiva deciziile. Această obligație, care decurge deopotrivă din articolul 75 din Regulamentul nr. 207/2009, are dublul obiectiv de a permite, pe de o parte, celor interesați să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate, cu scopul de a-și apăra drepturile, și, pe de altă parte, instanței Uniunii să își exercite controlul asupra legalității deciziei în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 mai 2012, Rubinstein și L'Oréal/OAPI, C-100/11 P, EU:C:2012:285, punctul 111, precum și Hotărârea din 17 martie 2016, Naazneen Investments/OAPI, C-252/15 P, nepublicată, EU:C:2016:178, punctul 29).
- 65 Pe de altă parte, această obligație are aceeași întindere ca și cea care rezultă din articolul 296 al doilea paragraf TFUE, care impune ca motivarea să indice în mod clar și neechivoc raționamentul autorului actului, fără a fi necesar ca această motivare să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, problema dacă motivarea unui act îndeplinește aceste cerințe trebuind să fie apreciată însă în lumina nu numai a textului său, ci și a contextului său, precum și a ansamblului normelor juridice care reglementează materia în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 octombrie 2004, KWS Saat/OAPI, C-447/02 P, EU:C:2004:649, punctele 63-65, și Ordonanța din 14 aprilie 2016, KS Sports/EUIPO, C-480/15 P, nepublicată, EU:C:2016:266, punctul 32).
- 66 Rezultă din cele de mai sus că, în împrejurări în care o persoană care formulează o opoziție invocă în mod precis în fața diviziei de opoziție ca probă a renumelui, în sensul articolului 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009, al mărcii anterioare invocate în susținerea opoziției sale decizii anterioare ale EUIPO referitoare la renumele mărcii respective, revine organelor acestuia sarcina de a lua în considerare deciziile pe care le-au adoptat deja și de a analiza cu o deosebită atenție aspectul dacă este sau nu este necesar să decidă în același sens, în conformitate cu jurisprudența citată la punctul 61 din prezenta hotărâre. Dacă aceste organe decid să rețină o apreciere diferită de cea adoptată în asemenea decizii anterioare, acestora le revine sarcina, având în vedere contextul în care adoptă noua lor decizie, din care face parte invocarea unor astfel de decizii anterioare, de a motiva în mod explicit această divergență în raport cu deciziile menționate.
- 67 Din perspectiva considerațiilor care precedă trebuie să se examineze dacă, în speță, astfel cum susține EUIPO, Tribunalul a încălcat articolul 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 și principiul bunei administrări coroborate cu norma 19 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul nr. 2868/95 și cu articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009.
- 68 În ceea ce privește, în primul rând, argumentul EUIPO potrivit căruia Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept la punctul 31 din hotărârea atacată considerând că cele trei decizii anterioare de recunoaștere a renumelui mărcilor anterioare fuseseră „invocate în mod corespunzător” de Puma, trebuie să se arate, mai întâi, că Tribunalul a constatat, la punctul 30 din hotărârea atacată, că aceste trei decizii anterioare fuseseră prezentate de Puma în înscrisurile sale în fața diviziei de opoziție.

- 69 Or, astfel cum s-a arătat la punctul 58 din prezenta hotărâre, persoana care formulează opoziția este în principiu liberă să aleagă forma probei pe care o consideră utilă pentru a o prezenta EUIPO. În consecință, nimic nu se opune să fie invocate într-un asemenea context, ca elemente de probă în susținerea renumelui unei mărci anterioare, decizii anterioare ale EUIPO prin care se constată existența unui astfel de renume în cadrul altor proceduri *inter partes*, în special atunci când acestea sunt identificate cu precizie și conținutul lor esențial este prezentat în actul de opoziție în limba de procedură a opoziției, situație care se regăsește în speță.
- 70 În măsura în care EUIPO susține că, prin constatarea de la punctul 31 din hotărârea atacată, Tribunalul a admis că trimiterea formulată de Puma la aceste decizii constituia o trimitere valabilă atât la ansamblul aprecierilor efectuate de EUIPO, cât și la elementele de probă prezentate de Puma în aceste proceduri anterioare, astfel încât trimiterea menționată ar constitui o probă valabilă pentru a stabili existența renumelui mărcilor anterioare în sensul normei 19 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul nr. 2868/95, este necesar să se arate că acest argument se întemeiază pe o interpretare eronată a punctului 31 menționat, care trebuie, de altfel, să fie replasată în contextul său.
- 71 În această privință, analiza efectuată de Tribunal la punctele 30 și 31 din hotărârea atacată urmărea să răspundă la argumentul invocat de Puma, rezumat la punctul 28 din această hotărâre, potrivit căruia camera de recurs nu se putea îndepărta de „practica sa decizională” prin care se recunoaște renumele mărcilor anterioare fără să explice în ce măsură era justificată o asemenea îndepărtare față de cele trei decizii anterioare.
- 72 Deși EUIPO a răspuns la acest argument făcând trimitere, după cum reiese din cuprinsul punctului 29 din hotărârea atacată, la motivarea deciziei în litigiu, potrivit căreia legalitatea deciziilor EUIPO trebuie apreciată doar pe baza Regulamentului nr. 207/2009, iar nu pe baza unei practici decizionale anterioare a EUIPO sau a oficiilor naționale, Tribunalul a expus, la punctul 30 din hotărârea atacată, conținutul celor trei decizii anterioare, descriind aprecierile efectuate de organele competente ale EUIPO care sunt cuprinse în acestea, precum și menționând elementele de probă pe care se întemeiau deciziile respective.
- 73 Or, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 28-30 din hotărârea atacată, Tribunalul a efectuat aceste constatări cu scopul de a răspunde la întrebarea dacă EUIPO a îndeplinit, prin adoptarea deciziei în litigiu, obligațiile care decurg din principiul bunei administrări, în special obligația sa de motivare, amintită la punctele 64 și 65 din prezenta hotărâre, în împrejurări în care Puma, în susținerea opoziției sale, a invocat decizii anterioare ale EUIPO prin care s-a concluzionat în sensul renumelui aceluiași mărci anterioare, identificându-le în același timp cu precizie, și a menționat în special, rezumându-le în limba de procedură, pasajele relevante din deciziile menționate și elementele de probă care figurează în acestea.
- 74 Prin urmare, în lumina acestui context Tribunalul a constatat, la punctul 31 din hotărârea atacată, că cele trei decizii anterioare au fost „invocate în mod corespunzător” de Puma, fără a admite însă că referirea la aceste decizii constituia o trimitere valabilă la toate elementele de probă prezentate în cadrul unor proceduri anterioare desfășurate în fața organelor EUIPO.
- 75 Rezultă că nu poate fi imputată Tribunalului nicio eroare de drept în măsura în care acesta a considerat, la punctul 31 din hotărârea atacată, că cele trei decizii anterioare au fost „invocate în mod corespunzător” de Puma.
- 76 În ceea ce privește, în al doilea rând, argumentul EUIPO potrivit căruia Tribunalul a încălcat principiul bunei administrări, precum și întinderea obligației de motivare la care era ținut EUIPO, trebuie remarcat că, în conformitate cu jurisprudența citată la punctele 61, 64 și 65 din prezenta hotărâre, astfel cum s-a statuat la punctul 66 din aceasta, EUIPO era ținut să ia în considerare cele trei decizii anterioare invocate de Puma în speță și, în ipoteza în care ar adopta o poziție divergentă în raport cu

acestea în ceea ce privește renumele mărcilor anterioare, examinat în aceste decizii, precum și în speță, i-ar reveni obligația să motiveze, în lumina contextului deciziei în litigiu, în mod explicit această divergență.

- 77 În această privință, trebuie amintit că Tribunalul a examinat cele trei decizii anterioare invocate de Puma în fața diviziei de opoziție la punctul 30 din hotărârea atacată, al cărui cuprins nu este repus în discuție în cadrul prezentului recurs, expunând conținutul esențial al acestora. Tribunalul a continuat arătând, la punctul 33 din hotărârea atacată, că renumele mărcilor anterioare a fost constatat de EUIPO în aceste trei decizii anterioare, care fuseseră confirmate de mai multe decizii naționale care ar privi aceleași mărci anterioare, produse identice sau similare cu cele în cauză și anumite state membre vizate în prezenta speță, adăugând că constatarea privind renumele mărcilor anterioare era o constatare de ordin factual, care nu depindea de marca solicitată.
- 78 La punctul 34 din hotărârea atacată, Tribunalul a concluzionat referitor la acest aspect că, „în aceste împrejurări” și având în vedere obligațiile care decurg din principiile bunei administrări și egalității de tratament, „camera de recurs nu putea să se îndepărteze de practica decizională a EUIPO fără a furniza nici cea mai mică explicație cu privire la motivele care o determinaseră să considere că constatările de fapt privind renumele mărcilor anterioare efectuate în [cele trei decizii anterioare nu erau sau nu mai erau] pertinente”.
- 79 Astfel, Tribunalul a examinat în mod întemeiat dacă respectiva cameră de recurs își îndeplinesc obligația de motivare, în măsura în care s-a limitat să amintească, în decizia în litigiu, că EUIPO nu era ținut de practica sa decizională, având în vedere contextul în care a fost adoptată respectiva decizie, precum și normele juridice care reglementează materia în cauză, inclusiv principiile bunei administrări și egalității de tratament.
- 80 Contrar a ceea ce susține EUIPO, nicio eroare de drept nu poate fi imputată Tribunalului în ceea ce privește interpretarea principiilor menționate. În această privință, este adevărat că organele EUIPO nu pot fi legate în mod automat de deciziile lor anterioare, în măsura în care, astfel cum a arătat în mod întemeiat Tribunalul la punctul 20 din hotărârea atacată, examinarea oricărei cereri de înregistrare trebuie să fie strictă și completă pentru a evita înregistrarea unor mărci în mod nejustificat, astfel încât existența renumelui trebuie examinată ținând seama de împrejurările de fapt ale fiecărui caz concret (a se vedea prin analogie Ordonanța din 12 februarie 2009, Bild digital și ZVS, C-39/08 și C-43/08, nepublicată, EU:C:2009:91, punctul 17, precum și în acest sens Hotărârea din 10 martie 2011, Agencja Wydawnicza Technopol/OAPI, C-51/10 P, EU:C:2011:139, punctul 77). Nu rezultă însă că aceste organe sunt scutite de obligațiile, amintite la punctul 66 din prezenta hotărâre, care decurg din principiile bunei administrări și egalității de tratament, inclusiv obligația de motivare.
- 81 Această din urmă obligație este cu atât mai importantă în împrejurări precum cele din speță, amintite la punctul 77 din prezenta hotărâre, în care pertinența anumitor decizii anterioare ale EUIPO, invocate în fața organelor acestuia, cu scopul de a examina în mod complet existența renumelui mărcii anterioare în cauză nu poate fi contestată, o astfel de examinare nedepinzând, astfel cum Tribunalul a arătat în esență, strict de marca solicitată.
- 82 Prin urmare, Tribunalul a considerat în mod întemeiat că, în astfel de împrejurări, organele EUIPO nu puteau îndeplini obligația lor de motivare limitându-se să amintească faptul că legalitatea deciziilor EUIPO trebuie apreciată doar în temeiul Regulamentului nr. 207/2009, iar nu pe baza practicii sale decizionale anterioare.
- 83 În sfârșit, în măsura în care EUIPO susține că Tribunalul a considerat în mod eronat, la punctul 31 din hotărârea atacată, că cele trei decizii anterioare nu au fost „nici examinate, nici măcar menționate” în decizia în litigiu, este suficient să se arate că acest argument nu poate fi admis, constatarea Tribunalului neputând fi considerată contrară conținutului deciziei menționate.

- 84 Astfel, deși în secțiunea intitulată „Motivele și argumentele părților” din decizia în litigiu camera de recurs a arătat că Puma invocase argumentul întemeiat pe faptul că renumele mărcilor anterioare fusese recunoscut „în numeroase decizii ale Oficiului”, camera de recurs a omis totuși să citeze, printre „elementele de probă prezentate de persoana care a formulat opoziția”, cele trei decizii anterioare și, în partea deciziei menționate intitulată „Motivarea deciziei”, aceasta nici nu le-a menționat, nici nu le-a analizat în raport cu conținutul lor și cu forța lor probantă în ceea ce privește eventulul renume al mărcilor anterioare, deși a procedat în acest mod cu multe decizii emise de oficii naționale.
- 85 În lumina tuturor considerațiilor care precedă, trebuie să se concluzioneze că Tribunalul nu a încălcat articolul 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 și principiul bunei administrări coroborate cu norma 19 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul nr. 2868/95 și cu articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009 prin faptul că a considerat că camera de recurs, limitându-se să arate că, în împrejurări precum cele din speță, legalitatea deciziilor EUIPO trebuie apreciată doar pe baza Regulamentului nr. 207/2009, astfel cum a fost interpretat de instanța Uniunii, iar nu pe baza unei practici decizionale anterioare a EUIPO sau a oficiilor naționale, a încălcat principiul bunei administrări, în special obligația de a-și motiva deciziile, și a afectat astfel de nelegalitate decizia în litigiu.
- 86 În consecință, primul și al doilea aspect ale primului motiv trebuie să fie respinse ca nefondate.

Cu privire la al treilea aspect al primului motiv și la al doilea motiv

- 87 Prin intermediul celui de al treilea aspect al primului motiv și al celui de al doilea motiv de recurs, care trebuie examinate împreună, EUIPO reproșează Tribunalului că a încălcat articolul 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 coroborat cu principiul bunei administrări, precum și articolul 76 alineatul (2) din regulamentul menționat coroborat cu norma 50 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2868/95 considerând, la punctul 37 din hotărârea atacată, că, în împrejurările speței, camera de recurs ar fi trebuit să solicite Puma să prezinte probe suplimentare privind renumele mărcilor anterioare – chiar dacă numai pentru a le respinge –, astfel cum îi permitea norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 2868/95.
- 88 EUIPO arată în special că o astfel de interpretare a respectivelor dispoziții și principii încalcă principiul contradictorialității, care își găsește expresia la articolul 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 în ceea ce privește procedurile *inter partes* în fața EUIPO, și nu ține seama de faptul că obligația EUIPO de a-și exercita puterea discreționară pentru a ține sau a nu ține seama de faptele și de dovezile prezentate tardiv este aplicabilă numai faptelor și probelor prezentate de părți din proprie inițiativă.
- 89 Prin argumentația sa, EUIPO impută astfel Tribunalului în esență că a transformat puterea discreționară de care dispune camera de recurs în temeiul articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 coroborat cu norma 50 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2868/95, pentru a decide dacă este necesar să se ia în considerare fapte și probe suplimentare care nu au fost prezentate în termenele stabilite de divizia de opoziție, într-o obligație, care, în opinia EUIPO, ar fi extinsă în mod eronat la elementele de fapt și la probele pe care părțile nu le-au prezentat din proprie inițiativă.
- 90 În această privință, reiese din cuprinsul punctului 35 din hotărârea atacată că EUIPO a susținut în fața Tribunalului teza potrivit căreia camera de recurs nu era obligată să ia în considerare cele trei decizii anterioare pentru motivul că Puma nu comunicase diviziei de opoziție dovezile privind renumele mărcilor anterioare prezentate în cadrul procedurilor care au condus la adoptarea deciziilor menționate. Potrivit EUIPO, reclamanta ar fi trebuit să depună din nou aceste elemente de probă sau să facă trimitere la ele în mod precis.

- 91 Ca răspuns la această argumentație, la punctul 36 din hotărârea atacată, Tribunalul a amintit în mod întemeiat jurisprudența potrivit căreia articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 și norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 2868/95 investesc camera de recurs a EUIPO cu o putere de apreciere pentru a decide dacă trebuie sau nu trebuie luate în considerare fapte și probe noi sau suplimentare care nu au fost prezentate în termenele stabilite sau precizate de divizia de opoziție. Astfel, potrivit acestor dispoziții, în ipoteza în care au fost prezentate elemente de probă în termenul acordat de EUIPO, ceea ce nu se pune în discuție în speță, prezentarea unor probe suplimentare rămâne posibilă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 iulie 2016, EUIPO/Grau Ferrer, C-597/14 P, EU:C:2016:579, punctul 26 și jurisprudența citată).
- 92 Cu toate acestea, afirmând la punctul 37 din hotărârea atacată că, „în împrejurările speței, având în vedere practica sa decizională anterioară recentă, susținută de un număr relativ ridicat de decizii naționale și de o hotărâre a Tribunalului, camera de recurs ar fi trebuit, în conformitate cu principiul bunei administrări, [...] să solicite reclamantei să prezinte dovezi suplimentare privind renumele mărcilor anterioare – chiar dacă numai pentru a le respinge –, astfel cum îi permitea norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 2868/95”, Tribunalul nu s-a întemeiat pe articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 și pe norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 2868/95, ci pe principiul bunei administrări.
- 93 În speță, din cuprinsul punctelor 30, 33 și 37 din hotărârea atacată rezultă că, în actul de opoziție, conținutul esențial al celor trei decizii anterioare a fost expus de Puma în limba de procedură, astfel încât trebuie să se considere că respectivul conținut a fost adus la cunoștința atât a diviziei de opoziție și a camerei de recurs, cât și a Gemma Group.
- 94 De asemenea, reiese din cuprinsul punctului 30 din hotărârea atacată că, în aceste trei decizii anterioare, organele competente ale EUIPO constataseră că una dintre mărcile anterioare fusese considerată „pe baza unui număr mare de probe” ca bucurându-se de „un mare renume, cel puțin în Franța”, iar o alta dintre acestea fusese deopotrivă considerată, „având în vedere numeroasele probe furnizate”, ca bucurându-se de „un mare renume dobândit prin utilizare în Uniune” și ca beneficiind de un „caracter distinctiv ridicat care rezulta din utilizarea sa «prelungită și intensivă» și din «puternicul grad de recunoaștere» a acesteia”. Tribunalul a hotărât de asemenea că unele dintre aceste decizii descriau foarte detaliat dovezile care au permis să se concluzioneze în sensul existenței renumelui mărcilor anterioare.
- 95 Într-un asemenea context, cele trei decizii anterioare constituiau, în măsura în care au recunoscut renumele mărcilor anterioare, un indiciu important că acestea puteau deopotrivă, în cadrul procedurii de opoziție în cauză, să fie considerate ca bucurându-se de renume în sensul articolului 8 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009, astfel cum s-a arătat deja la punctul 81 din prezenta hotărâre.
- 96 În consecință, astfel cum s-a statuat la punctul 76 de mai sus, EUIPO era ținut să ia în considerare cele trei decizii anterioare invocate de Puma și trebuia să motiveze explicit decizia sa în speță în măsura în care el a decis să adopte o abordare divergentă față de cea reținută în respectivele decizii în privința renumelui mărcilor anterioare.
- 97 Cu toate acestea, în ipoteza în care camera de recurs ar fi ajuns ea însăși la concluzia că nu putea să îndeplinească obligațiile care îi revin în temeiul principiului bunei administrări și, în acest context, în special obligația sa de motivare, astfel cum a fost amintită la punctul 66 din prezenta hotărâre, fără să dispună de elementele de probă care fuseseră prezentate în cursul procedurilor anterioare în fața EUIPO, trebuie să se considere, întocmai Tribunalului, că ar fi fost necesar ca acest organ să își exercite prerogativa de care dispunea de a solicita prezentarea unor asemenea probe în scopul exercitării puterii sale de apreciere și al unei examinări complete a opoziției.

- 98 Astfel, trebuie amintit în această privință, așa cum Curtea a statuat deja, că din articolul 63 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 coroborat cu articolul 78 din acest regulament rezultă că, în vederea examinării pe fond a căii de atac cu care este sesizată, camera de recurs a EUIPO nu numai că invită părțile, ori de câte ori este necesar, să își prezinte, în termenul alocat, observațiile referitoare la notificările pe care aceasta le-a adresat, dar poate de asemenea să decidă cu privire la măsuri de cercetare judecătorească, printre care figurează prezentarea de elemente de fapt sau de probă. Astfel de dispoziții demonstrează la rândul lor că există posibilitatea ca substratul factual să se îmbogățească în diversele stadii ale procedurii desfășurate în fața EUIPO (Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul, C-29/05 P, EU:C:2007:162, punctul 58, și Hotărârea din 28 februarie 2018, mobile.de/EUIPO, C-418/16 P, EU:C:2018:128, punctul 57).
- 99 Având în vedere această jurisprudență, precum și cea amintită la punctul 91 din prezenta hotărâre, potrivit căreia, atunci când elemente de probă au fost prezentate în termenul stabilit de EUIPO, prezentarea unor dovezi suplimentare rămâne posibilă, o obligație, precum cea stabilită de Tribunal la punctul 37 din hotărârea atacată în temeiul principiului bunei administrări, nu poate fi considerată contrară dispozițiilor Regulamentului nr. 207/2009.
- 100 Astfel, fără a săvârși o eroare de drept, Tribunalul a putut să concluzioneze la același punct 37 din hotărârea atacată că, în împrejurările din speță, revenea camerei de recurs sarcina, în conformitate cu principiul bunei administrări, fie de a prezenta motivele pentru care considera că constatările efectuate de EUIPO în cele trei decizii anterioare referitor la renumele mărcilor anterioare trebuiau să fie înlăturate în speță, fie de a solicita Puma să prezinte elemente de probă suplimentare privind renumele mărcilor anterioare.
- 101 Având în vedere toate considerațiile de mai sus, trebuie respins al treilea aspect al primului motiv și al doilea motiv formulate de EUIPO ca fiind nefondate.
- 102 Întrucât motivele și argumentele invocate în susținerea recursului au fost înlăturate în totalitate, recursul trebuie să fie respins.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 103 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.
- 104 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 105 Întrucât EUIPO a căzut în pretenții, iar Puma a solicitat obligarea sa la plata cheltuielilor de judecată, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) suportă propriile cheltuieli de judecată.

Semnături